

בעין חינוכית

בעין חינוכית מספר 45, כ' בסיוון, תשס"ח

בשנים האחרונות ידענו לא מעט מחלוקות בתוכנו. עם סיומה של שנת הלימודים ולקראת ימי בין-המצרים, הסכים הרב ליאור אנגלמן לשתף אותנו בחלומו.

רקע

אדרת

הרב ליאור אנגלמן, ר"מ בישיבת עטרת ירושלים

בחלומי לא נסתרו שאר בתי המדרש שבארצנו מחמת קדושת בית המדרש החדש, כך הורו ראשי בית המדרש שהוקם. כל אחת מן הישיבות הוסיפה להאיר באור המיוחד רק לה: חסידים נהגו בחסידותם, למדנים בשקידתם, בעלי הנפש בתפילתם ובעלי מוסר בתיקון עצמם. כיון שעולם כמנהגו נוהג וכל סיעה וסיעה מפלסת לה דרך משלה, אם כן: היאך נתברך העולם בברכת הישיבה החדשה? השערות הרבה יש לשער, ואשר הראוני בחלומי אותו אספר.

אור ליום ו' בין השמשות היה בית המדרש החדש פותח שעריו. מכל קצווי הארץ נקבצו ובאו ראשי ישיבות ורבנים, דיינים ופוסקים, אברכים ותלמידים. כל אשר היה מכוון לבו לשמים בתלמודו, נקלט בשערי בית המדרש החדש. עמם נתאספו שאר בריות שאין תורתם אומנותם, אך יקרה היא להם מכל אומנות שבעולם. באי בתי המדרש השונים נתערבו זה בזה. נהר גדול שוצף וקוצף שאינו אלא צימאון לתורה שלמה שטף את בית המדרש החדש. יושבי האולם התאזרו בשתיקה, התמלאו ציפייה, וקול דממה דקה נשמע. בזה אחר זה עלו לבימת הדרשנים גדולי ישראל, ענווים שבענווים.

איש-איש בתורו פרש בפני באי בית המדרש את משנתו ומסר לפניהם את אשר התחדש עד כה בבית מדרשו. בחלל הבית נשמעו דברים שעד עתה נדמה היה כי לא ניתן בכפיפה אחת להשכין. כפלא היה בעיניי, אך איש מן הדוברים לא שלל דברי רעהו, לא ביקש להילחם בתורתו של קודמו. דומה כי כל הבאים בשערי בית המדרש הקדימו שמיעה לדיבור ונמצאו

בחלומי בית מדרש חדש בירושלים. פשוט הוא בית המדרש, פשוט ומפואר. ואל תתמה על הפכים, פשוט הוא במראהו ומפואר מבפנים. ומהו פארו? מפואר הוא בגווניו, עשיר בצבעיו, מבורך הוא בשפע מרנין. פנים הרבה לו לבית המדרש שהופיע בחלומי. שבעים פנים, ואף שפנים רבות לו, מאיר כל פן ופן פניו לפן שכנגדו. איש אינו מתגדר בתורתו, איש אינו מתנשא לאמור "כולה שלי", ואף על פי כן אין איש מבטל דעתו מפני תורתו של חברו. ואף שאין דעותיהם שוות, לבם שווה זה עם זה. בחלומי, בחלל בית המדרש נשזרים חוטים של אור, מדברי התורה נעשו החוטים. אין מראה חוט זה כמראה חוט זה, ואין מראה חוט זה כמראה חוט זה. הצד השווה שבהם, שמבקשים הם להתאחד זה עם זה, כוספים להתפלש זה בזה ובהתאחדם נרקמת כמין אדרת מפוארת. מרהיבה ביופייה הייתה האדרת, וזיווה מבהיק מסוף העולם ועד סופו. אין איש מיושבי בית המדרש מבקש לומר כי האדרת שלו היא, ואין איש מהרהר בלבו כי אין לחברו בה חלק. נושאת היא האדרת חן וחסד בעיני כל רואיה.

שמא תאמר, מכל מקום אי אפשר לבית מדרש בלא קנאה. הלה אומר מן החוט שלי ראוי לתפור כנגד לבה של אדרת, ומן החוט שלך אין ראוי לשזור אלא בגבה. והלה משיבו לא כי מן החוט שלי ראוי לתפור כנגד לבה ומן החוט שלך אין ראוי כי אם לשזור בגבה... רשאי אתה לומר כאשר תחפוץ, אך אני לא כך ראיתי בחלומי.

מתברכים בשפע שלא היה מצוי תחת ידם שעה שעמלו הם לעצמם, עד שמכל דיבור ודיבור שיצא מפייהם נשתרבב כמין חוט דק של אור עדין המרחף בשמי בית המדרש.

משבא הלילה לחשכתו הגדולה עמד ראש בית המדרש החדש אצל הדוכן, והיה שב על עיקרי הדברים שנאמרו בטוב טעם ודעת. בדבריו היה שוזר דעה בדעה, מצרף שיטה לשיטה, עד שנעשו כל התורות תורה אחת. החוטים שהיו מרחפים בחלל בית המדרש כנגדו, כמו נענו לו בתנועתם. שעה שהיה מאחד שתי שיטות זו לזו היו שני חוטים נקשרים ביניהם. משהיה מדבק הראשונות בשיטה שלישית היה החוט השלישי מכריע להתמוזג ביניהם, וכך היה הוא מוסיף והולך, והיו החוטים מרקדים כנגדו, כשם שיתקיים בצדיקים עצמם, במחול שיעשה להם מלך מלכי המלכים לעתיד לבוא. משעלה עמוד השחר היה הבית מאיר, והחוטים שנבלעו זה בזה עשו דרכם אל מקומם שבאדרת, ואין איש יודע דבריו של מי מצאו משכנם כנגד ליבה של אדרת, ודבריו של מי נאספו בגבה שהחוטים מבקשים להרבות שלום בעולם ומה להם לעורר קנאה. בחלומי, אף שנותרו בתי המדרש הישנים על כנם, נשמה יתרה קיבלו מאורו של בית המדרש החדש

ומששבו אל מקומם עסקו בשלהם ביתר שאת, אך בכל מאודם ידעו כי הם כשלעצמם לא ישרימו האדרת...

בקושי-בקושי היו הבאים נוטלים עצמם ממקומם ושבים אל בית מדרשם, עד שהיו ראשי בית המדרש מפצירים בהם: "אם יועם אורו של בית מדרש אחד, ואפילו זעיר וקטן, מה צורה תהיה לה לאדרת?" ראשי ישיבות שבהם – נוטלים תלמידיהם הצעירים עמהם ויוצאים.

עוד זאת הייתה להם לבתי המדרש הישנים, משעמד בית המדרש על תלו זכו וראו בהארת חבריהם. מעתה לא מנעו עצמם מלהשיא בני בית מדרש פלוני עם בנות בית מדרש אלמוני. שעה שהיו עומדים להינשא היו באים חוטים דקים של אור מבית המדרש החדש, והיו פורשים כנפיהם עד מקום החתונה. משהיה החתן עוטר בטבעת אצבעה של כלה, היו החוטים מזדווגים זה לזה ונעשים חופה בראש חתן וכלה והיה הקהל מהרהר בקול: "היינו כחולמים, היינו כחולמים..."

חלום חלמתי, מי יגיש פתרונו?

"ואם נחרבנו, ונחרב העולם עמנו, על ידי שנאת חנם, נשוב להבנות, והעולם עמנו יבנה, על ידי אהבת חנם"
אורות הקודש, ג, עמ' שכג

הרהורים חינוכיים

- א. האם וכיצד ניתן לחנך את תלמידינו לחלום חלום דומה? ללמוד לסלול את דרכם תוך הקשבה ומתן כבוד לכל דעה תורנית אחרת?
- ב. בסוף דבריו מתאר הרב ליאור מציאות בה מתחננים יחדיו אנשים השייכים לבתי מדרש שונים ורואים בכך ברכה. האם אנו משכילים כבר כעת לאמץ מרכיב זה בחלום?...

מסביב לדפים

- א. ניתן לעשות מנוי אישי (ללא עלות) על דפי "בעין חינוכית". נא לפנות לשרון: sharonz@orot.ac.il.
- ב. נשמח אם תפיצו את הדברים הלאה, למשפחה ולחברים מחוץ למכללה.

מכללת אורות ישראל, בעין חינוכית 45, כ' בסיוון, תשס"ח